

Izbori za predsjednika Republike Hrvatske

Željka Tropina*

U super izbornoj 2024. godini pred nama su i izbori za predsjednika Republike Hrvatske. Predizborne aktivnosti pomalo se razvijaju, a kandidati za ovu funkciju dobivaju sve više prostora u javnim medijima. U članku autorica sustavno prezentira ulogu predsjednika i sam proces njegova izbora.

1. Uvod

Sukladno Ustavu Republike Hrvatske¹ predsjednik Republike Hrvatske predstavlja i zastupa Republiku Hrvatsku u zemlji i inozemstvu. Predsjednik Republike brine se za redovito i usklađeno djelovanje i stabilnost državne vlasti, te odgovara za obranu neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti Republike Hrvatske. Ovlasti predsjednika, kao i način njegove odgovornosti, propisani su Ustavom Republike Hrvatske. Predsjednik ima imunitet nepovredivosti i ne može biti pritvoren niti se protiv njega može pokrenuti kazneni postupak bez prethodnog odobrenja Ustavnog suda Republike Hrvatske.

Mandat predsjednika Republike Hrvatske traje pet godina i nitko ne može biti biran više od dva puta za predsjednika.

Predsjednik se bira većinom svih birača koji su glasovali. Ako ni jedan od kandidata ne dobije takvu većinu, izbor se ponavlja nakon 14 dana. Na ponovljenom izboru pravo da budu birani imaju dva kandidata koja su u prvom glasanju dobili najviše glasova. Ako koji od tih kandidata odustane, pravo da bude ponovno biran stječe kandidat koji je sljedeći po broju dobivenih glasova.

Prije preuzimanja dužnosti, predsjednik Republike pred predsjednikom Ustavnog suda Republike Hrvatske polaže svečanu prisegu kojom se obvezuje na vjernost Ustavu.

Predsjednik Republike ne može obavljati nijednu drugu javnu ili profesionalnu dužnost, a nakon izbora Predsjednik Republike podnosi ostavku na članstvo u političkoj stranci, o čemu obavještava Hrvatski sabor.

Način izbora predsjednika Republike Hrvatske uređen je Zakonom o izboru Predsjednika Republike Hrvatske².

Predsjednika Republike Hrvatske biraju građani na temelju općeg i jednakog biračkog prava, neposredno na izborima, tajnim glasanjem na mandat od pet godina.

Izbore za predsjednika Republike Hrvatske raspisuje Vlada Republike Hrvatske u roku koji omogućava da se oni održe najmanje 30 dana, a najviše 60 dana prije isteka mandata.

U slučaju smrti, ostavke ili kada Ustavni sud utvrdi prestanak mandata, izbore za predsjednika Republike Hrvatske raspisuje Vlada Republike Hrvatske tako da se oni mogu održati u roku od 60 dana od dana kad je bivši predsjednik prestao obavljati dužnost.

Dan izbora za predsjednika RH određuje se odlukom o raspisivanju izbora, a od dana raspisivanja pa do dana izbora predsjednika RH mora proteći najmanje 30 dana.

Jamči se sloboda opredjeljenja birača i tajnost glasanja. Nitko ne smije biti pozvan na odgovornost zbog glasanja ili zbog toga što nije glasovao, te nitko ne može tražiti od birača da objavi svoje glasačko opredjeljenje.

Izbori za predsjednika Republike Hrvatske od stjecanja neovisnosti održani su sedam puta, te 2024. godine predstoji osmi izbori za predsjednika:

- 1992. godine izabran je dr. Franjo Tuđman, na prvim predsjedničkim izborima,
- 1997. godine izabran je dr. Franjo Tuđman,
- 2000. godine izabran je Stjepan Mesić,
- 2005. godine izabran je Stjepan Mesić,
- 2009. godine izabran je dr. sc. Ivo Josipović,
- 2014. godine izabrana je Kolinda Grabar-Kitarović,
- 2019. godine izabran je Zoran Milanović.

2. Aktivno i pasivno biračko pravo

Pravo birati na izborima za predsjednika imaju hrvatski državljani s navršених 18 godina. Navedeno znači da se na izborima za predsjednika ostvarivanje biračkog prava osigurava i državljanima Republike Hrvatske koji se u vrijeme izbora zateknu izvan granica države, kao i onim državljanima Republike Hrvatske koji nemaju prebivalište u RH. Takvi birački svoje biračko pravo ostvaruju u sjedištima diplomatsko-konzularnih predstavništava RH.

Pravo biti birani za predsjednika RH imaju hrvatski državljani s navršених 18 godina. Kandidate za predsjednika mogu predlagati političke stranke i birači.

* Željka Tropina, dipl. iur., Ministarstvo pravosuđa, uprave i digitalne transformacije, Zagreb

¹ NN, br. 85/2010 – pročišćeni tekst i 5/14; glava IV. Ustava pod nazivom „Ustrojstvo državne vlasti“ (2. Predsjednik Republike Hrvatske)

² NN, br. 22/92, 42/92, 71/97, 99/04, 44/06, 24/11 i 128/14

3. Kandidiranje za predsjednika

Pravo predlaganja kandidata za predsjednika Republike Hrvatske imaju:

- registrirane političke stranke
- birači pojedinačno ili skupno.

Dvije ili više u RH registriranih političkih stranaka mogu predložiti jednoga kandidata. Političke stranke predlažu kandidate za predsjednika na način predviđen njihovim statutom ili posebnom odlukom donesenom na temelju statuta.

Kandidati moraju prikupiti najmanje 10.000 potpisa birača koji podržavaju njegovu kandidaturu. Svaki birač može svojim potpisom podržati samo jednog kandidata za predsjednika.

Potpisi birača u postupku kandidiranja za izbor predsjednika prikupljaju se na propisanom obrascu u koji se unosi ime i prezime, adresa i matični broj predloženog kandidata, a isti podaci unose se i za svakoga potpisanog predlažača.

Prijedlozi kandidata za predsjednika RH moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu Republike Hrvatske najkasnije u roku od 12 dana od dana raspisivanja izbora. Uz prijedlog kandidata prilaže se kod suda ovjereno očitovanje kandidata o prihvatanju kandidature.

Državno izorno povjerenstvo će u roku od 48 sati od isteka toga roka objaviti listu kandidata za predsjednika RH u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radio-televiziji.

Na listu za predsjednika RH kandidati se unose prema abecednom redu prezimena. Uz njihove podatke na listi se navedi naziv stranke, odnosno stranaka ili stranačke koalicije, koja je, odnosno koje su, kandidata predložile. Ukoliko je kandidat predložen od birača, obvezatno se uz njegovo ime i prezime navodi „nezavisni kandidat“.

4. Izborna promidžba

Izborna promidžba počinje danom objave liste kandidata za predsjednika od strane Državnog izbornog povjerenstva, a završava 24 sata prije dana održavanja izbora.

To znači da od dana objave liste kandidata pa do 24 sata prije dana izbora, svi kandidati za predsjednika RH imaju pod jednakim uvjetima pravo na iznošenje i obrazlaganje svojih izbornih programa te izbornu promidžbu. Na dan izbora kao i 24 sata koji prethode zabranjena je svaka promidžba kao i svako objavljivanje prethodnih rezultata izbora.

U izornoj promidžbi, Hrvatska televizija i Hrvatski radio dužni su pratiti izbornu promidžbu za predsjednika RH te su u navedenom razdoblju svim kandidatima za predsjednika dužni omogućiti iznošenje i obrazlaganje njihovih izbornih programa.

Nakladnici ostalih medija samostalno odlučuju hoće li i u kojoj mjeri pratiti izbornu promidžbu za izbor predsjedni-

ka RH. Nakladnici svih medija dužni su u praćenju izborne promidžbe i predstavljanju izbornih aktivnosti kandidata za predsjednika jamčiti novinarsku neovisnost, profesionalnost i stručnost, dosljedno poštivanje novinarskoga kodeksa te posebno temeljnog načela slobode izražavanja koje je propisano odredbama Ustava RH, Konvencije o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i Povelje Europske unije o temeljnim pravima vodeći se pri tome interesima javnosti.

Na praćenje izborne promidžbe kandidata za predsjednika RH na odgovarajući način primjenjuju se pravila koja donosi Hrvatski sabor o postupanju elektroničkih medija s nacionalnom koncesijom u Republici Hrvatskoj tijekom izborne promidžbe.

5. Tijela za provođenje izbora

Tijela za provođenje izbora za predsjednika Republike Hrvatske su Državno izorno povjerenstvo Republike Hrvatske, gradska izborna povjerenstva, Gradsko izorno povjerenstvo Grada Zagreba, općinska izborna povjerenstva te birački odbori.

Član izbornog povjerenstva i biračkog odbora kao i zamjenik člana može biti samo osoba koja ima biračko pravo. Članovi izbornih povjerenstava i njihovi zamjenici moraju biti diplomirani pravnici, te ne mogu biti članovi niti jedne političke stranke. Također, članovi biračkih odbora i njihovi zamjenici ne mogu biti članovi niti jedne političke stranke.

Općinsko izorno povjerenstvo, gradsko izorno povjerenstvo i Gradsko izorno povjerenstvo Grada Zagreba sastavljeno je od predsjednika i dva člana, od kojih svaki ima zamjenika, a koje imenuje Državno izorno povjerenstvo iz reda sudaca ili drugih pravnika.

Državno izorno povjerenstvo osim što brine za zakonitu pripremu i provođenje izbora predsjednika RH, također:

- Imenuje članove općinskih i gradskih izbornih povjerenstava i Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba i daje obvezne upute za rad izbornih povjerenstava i biračkih odbora (obvezne upute za rad povjerenstava i biračkih odbora objavljuju se u svim dnevnim novinama u Republici Hrvatskoj i na Hrvatskoj radio-televiziji),
- Propisuje obrasce u postupku pripreme i provođenja izbora,
- Nadzire rad općinskih i gradskih izbornih povjerenstava te Gradskog izbornog povjerenstva Grada Zagreba,
- Na temelju pravovaljanog prijedloga kandidata sastavlja listu kandidata za predsjednika RH,
- Nadzire pravilnost izborne promidžbe u skladu sa zakonom,
- Objavljuje rezultate izbora za predsjednika RH,
- Obavlja i druge poslove određene zakonom.

6. Provođenje izbora i utvrđivanje rezultata glasanja

Predsjednik Republike Hrvatske bira se većinskim izbornim sustavom. Za predsjednika je izabran onaj kandidat

koji na izborima dobije više od 50 posto glasova birača koji su glasovali. Ako niti jedan kandidat ne dobije u prvom izbornom krugu potrebnu većinu, daljnji izbor provodi se u drugom izbornom krugu.

Naime, predsjednik RH, bez obzira da li na izborima sudjeluje jedan ili više kandidata, bira se većinom glasova svih birača koji su glasovali. Ako nit jedan kandidat ne dobije takvu većinu, izbor se ponavlja nakon 14 dana (u drugom krugu sudjeluju dva kandidata koja su u prvom glasovanju dobila najviše glasova). Na ponovljenom izboru izabran je kandidat koji dobije najveći broj glasova birača koji su glasovali. Ako kandidati dobiju isti broj glasova, izbori se još jednom ponavlja.

Teritorij Republike Hrvatske (uključujući biračka mjesta izvan granica RH) čini jednu izbornu jedinicu.

Glasovanje za izbor predsjednika obavlja se na biračkim mjestima na području Republike Hrvatske i na biračkim mjestima u hrvatskim diplomatsko-konzularnim predstavništvima i inozemnim uredima, a svakom biračkom mjestu određuje se redni broj.

Glasovanje se obavlja osobno glasačkim listićem, a glasuje se samo za kandidate navedene na glasačkom listiću. Glasački listić sadrži: ime i prezime kandidata; te puni naziv političke stranke odnosno stranaka ili stranačke koalicije koja je predložila kandidata. Ako je kandidat predložen od hrvatskih državljana uz njegovo ime i prezime navodi se naznaka „nezavisni kandidat“.

Na glasačkom listiću kandidati se navode onim redom kojim su navedeni na listi kandidata. Ispred imena i prezime na svakog kandidata stavlja se redni broj. Na ponovljenim izborima za predsjednika kandidati se unose na glasački listić tako da je prvi po redu kandidat koji je dobio na prvom glasovanju (u prvom krugu) više glasova.

Glasački listić popunjava se tako da se zaokružuje redni broj ispred imena kandidata za kojeg se glasuje. Važećim se smatra onaj glasački listić iz kojeg se na siguran i nedvojbena način može utvrditi za kojeg kandidata je birač glasovao.

Nevažećim se smatra glasački listić:

- Koji nije popunjen,
- Koji je tako popunjen da se ne može sa sigurnošću utvrditi za kojeg kandidata je glasovano,
- Na kojem je glasovano za dva ili više kandidata.

Glasovanje se obavlja neprekidno od sedam do devetnaest sati. U devetnaest sati zatvaraju se birališta, a birališta na kojima su glasovali svi upisani birači zatvaraju se i prije isteka navedenog roka.

Zakonom o izboru predsjednika Republike Hrvatske nisu propisane posebne odredbe o promatranju izbora, već je samo utvrđeno da će Državno izborno povjerenstvo svojim obvezatnim uputama utvrditi prava i dužnosti promatrača kao i način promatranja rada tijela za provođenje izbora. Slijedom toga, Državno izborno povjerenstvo pri provedbi predsjedničkih izbora donosi posebnu obvezatnu uputu vezanu uz promatranje izbora.

Nakon završetka glasovanja birački odbor najprije prebrojava neupotrijebljene glasačke listiće i stavlja ih u poseban omot.

Nakon toga birački odbor utvrđuje ukupan broj birača koji su glasovali i pristupa otvaranju glasačke kutije i prebrojavanju glasova. Ukoliko se prilikom prebrojavanja glasova na biračkom mjestu utvrdi da je broj glasova prema popisu birača veći od broja glasova po glasačkim listićima, vriedi rezultat glasovanja po glasačkim listićima. Ukoliko se prilikom prebrojavanja glasova utvrdi da je glasovao manji broj birača od broja glasova u glasačkoj kutiji, birački odbor se raspušta i imenuje se novi, a glasovanje na tom biračkom mjestu se ponavlja.

Sve radnje biračkom odbora bilježe se u zapisniku o radu biračkom odbora koji potpisuju svi članovi biračkog odbora, te se svi izborni materijali dostavljaju nadležnom izbornom povjerenstvu (općinskom, gradskom ili Grada Zagreba) koje zbraja rezultate glasovanja na biračkim mjestima na svom području i dostavlja rezultate glasovanja na svom području zajedno sa zapisnikom o svom radu Državnom izbornom povjerenstvu.

Rezultate izbora za predsjednika RH utvrđuje Državno izborno povjerenstvo na temelju rezultata glasovanja na svim biračkim mjestima.

Kada Državno izborno povjerenstvo utvrdi rezultate izbora za predsjednika RH, objavljuje:

- Broj birača upisanih u popis, broj birača koji su glasovali, koliko je glasova dobio pojedini kandidat te koliko je nevažećih glasačkih listića,
- Ime i prezime kandidata koji je izabran.

Ukoliko niti jedan kandidat za predsjednika RH nije dobio propisanu većinu glasova za izbor, Državno izborno povjerenstvo, u svim dnevnim novinama u RH i na Hrvatskoj radio-televiziji, objavljuje ime prezime dva kandidata koji su dobili najviše glasova i koji imaju pravo sudjelovanja na ponovljenom izboru (u drugom krugu).

7. Troškovi provođenja izbora

Sredstva za pokriće troškova za provođenje izbora za predsjednika RH osiguravaju se u proračunu Republike Hrvatske, a njima raspolaže Državno izborno povjerenstvo.

Državno izborno povjerenstvo utvrđuje način korištenja sredstava za provođenje izbora i provodi nadzor nad njihovom uporabom.

Na financiranje izborne promidžbe kandidata na izborima za predsjednika Republike Hrvatske, primjenjuju se odredbe Zakona o financiranju političkih aktivnosti, izborne promidžbe i referenduma³.

Financiranjem se, u smislu toga Zakona, smatra stjecanje financijskih sredstava te primanje usluga ili primanje proizvoda bez obveze plaćanja, u svrhu potpore i promicanja političkog djelovanja političkih stranaka, nezavisnih zastu-

³ NN, br. 29/19 i 98/19

pnika, nezavisnih vijećnika, neovisnih lista odnosno lista grupe birača i kandidata (među kojima i kandidata na izborima za predsjednika) te trošenje financijskih sredstava odnosno korištenje proizvoda i usluga za političko djelovanje, u skladu s tim Zakonom.

8. Nadzor ustavnosti i zakonitosti izbora

Ustavni sud Republike Hrvatske nadzire ustavnost i zakonitost izbora za predsjednika RH i rješava izborne sporove, sukladno Ustavnom zakonu o Ustavnom sudu Republike Hrvatske i Zakonu o izboru predsjednika Republike Hrvatske.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i izbora predsjednika mogu Državnom izbornom povjerenstvu podnijeti političke stranke i birački koji su predlagачi kandidature. Ukoliko je kandidata za predsjednika predložilo više političkih stranaka, odnosno više birača, prigovor će se smatrati pravovaljanim i kad ga je podnijela samo jedna politička stranka, odnosno bilo koji od birača koji je bio predlagач kandidature.

Prigovor zbog nepravilnosti u postupku kandidiranja i u postupku izbora predsjednika RH podnosi se Državnom izbornom povjerenstvu u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je izvršena radnja na koju se stavlja prigovor. Državno izborni povjerenstvo dužno je donijeti rješenje o prigovoru u roku od 48 sati od dana kada mu je dostavljen prigovor odnosno od dana kada mu je dostavljen izborni materijal na koji se odnosi prigovor.

Protiv rješenja Državnog izbornog povjerenstva podnosi-telj prigovora imaju pravo žalbe Ustavnom sudu Republike Hrvatske. Navedena žalba podnosi se putem Državnog izbornog povjerenstva u roku od 48 sati računajući od isteka dana kad je primljeno pobijano rješenje.

Ustavni sud dužan je donijeti odluku o žalbi u roku od 48 sati od dana primitka žalbe. Podneseni prigovor, odnosno žalba u postupku zaštite izbornog prava, ne odgađaju obavljanje izbornih radnji koje su propisane zakonom.

9. Polaganje prisege i stupanje na dužnost

Svečanu prisegu predsjednik Republike Hrvatske polaže pred Ustavnim sudom Republike Hrvatske.

Svečana prisega kojom se predsjednik obvezuje na vjernost Ustavu, glasi:

„Prisežem svojom čašću da ću dužnost predsjednika Republike Hrvatske obavljati savjesno i odgovorno, na dobrobit hrvatskog naroda i svih hrvatskih državljana.

Kao hrvatski državni poglavar:

- o *Držat ću se Ustava i zakona,*
- o *Brinuti se za poštovanje ustavnopravnog poretka Republike Hrvatske,*
- o *Bdjeti nad urednim i pravednim djelovanjem svih tijela državne vlasti,*
- o *Čuvati nezavisnost, opstojnost i jedinstvenost države Hrvatske.*

Tako mi bog pomogao.“

Izabrani predsjednik RH stupa na dužnost posljednjeg dana mandata predsjednika kojem ističe mandat (uz izuzetak iz članka 97. Ustava⁴).

10. Prava i obveze predsjednika

Prava i obveze predsjednika Republike Hrvatske propisane su Ustavom Republike Hrvatske, u Glavi IV. Ustava pod nazivom „Ustrojstvo državne vlasti“, točka 2. Predsjednik Republike Hrvatske.

Temeljem Ustava Republike Hrvatske predsjednik:

- raspisuje izbore za Hrvatski sabor i saziva ga na prvo zasjedanje,
- raspisuje referendum u skladu s Ustavom,
- povjerava mandat za sastavljanje Vlade osobi koja, na temelju raspodjele zastupničkih mjesta u Hrvatskom saboru i obavljenih konzultacija, uživa povjerenje većine svih zastupnika, – daje pomilovanja,
- dodjeljuje odlikovanja i priznanja određena zakonom,
- obavlja druge dužnosti određene Ustavom (članak 98. Ustava).

Isto tako, predsjednik:

- Predsjednik Republike i Vlada Republike Hrvatske surađuju u oblikovanju i provođenju vanjske politike,
- Predsjednik Republike, na prijedlog Vlade i uz supotpis predsjednika Vlade, odlučuje o osnivanju diplomatskih misija i konzularnih ureda Republike Hrvatske u inozemstvu,
- Predsjednik Republike, na prijedlog Vlade i uz mišljenje nadležnog odbora Hrvatskoga sabora, donosi odluku o postavljanju i opozivu šefova diplomatskih misija Republike Hrvatske u inozemstvu, uz prethodni supotpis predsjednika Vlade Republike Hrvatske,
- Predsjednik Republike prima vjerodajnice i opozivna pisma inozemnih šefova diplomatskih misija (članak 99. Ustava).

Predsjednik Republike vrhovni je zapovjednik oružanih snaga Republike Hrvatske, te imenuje i razrješuje vojne zapovjednike, u skladu sa zakonom.

Na temelju odluke Hrvatskoga sabora Predsjednik Republike objavljuje rat i zaključuje mir.

⁴ U slučaju kraće spriječenosti uslijed odsutnosti, bolesti ili korištenja godišnjeg odmora, Predsjednik Republike može povjeriti predsjedniku Hrvatskoga sabora da ga zamjenjuje. O povratku na dužnost odlučuje Predsjednik Republike.

U slučaju duže spriječenosti uslijed bolesti ili nesposobnosti, a posebno ako Predsjednik Republike nije u stanju odlučiti o povjeravanju dužnosti privremenom zamjeniku, predsjednik Hrvatskoga sabora preuzima dužnost privremenog predsjednika Republike na temelju odluke Ustavnog suda. Ustavni sud o tome odlučuje na prijedlog Vlade.

U slučaju smrti, ostavke koja se podnosi predsjedniku Ustavnog suda Republike Hrvatske i o kojoj se obavještava predsjednik Hrvatskoga sabora, ili kada Ustavni sud utvrdi razloge za prestanak mandata Predsjednika Republike, dužnost privremenog predsjednika Republike po sili Ustava preuzima predsjednik Hrvatskoga sabora.

Kada predsjednik Hrvatskoga sabora kao privremeni predsjednik Republike donosi akt o proglašenju zakona, akt supotpisuje predsjednik Vlade Republike Hrvatske.

Izbiri za novog Predsjednika Republike moraju se održati u roku od 60 dana od dana preuzimanja dužnosti privremenog predsjednika Republike sukladno stavku 3. ovoga članka.

U slučaju izbora predsjednika prema članku 97. Ustava Republike Hrvatske izabrani predsjednik RH stupa na dužnost na dan objave rezultata izbora.

Nadalje, za vrijeme trajanja ratnog stanja Predsjednik Republike može donositi uredbе sa zakonskom snagom na temelju i u okviru ovlasti koje je dobio od Hrvatskoga sabora. Ako Hrvatski sabor nije u zasjedanju, Predsjednik Republike ima ovlast da uredbama sa zakonskom snagom uređuje sva pitanja koja zahtijeva ratno stanje. U slučaju neposredne ugroženosti neovisnosti, jedinstvenosti i opstojnosti države, ili kad su tijela državne vlasti onemogućena da redovito obavljaju svoje ustavne dužnosti, Predsjednik Republike može, na prijedlog predsjednika Vlade i uz njegov supotpis, donositi uredbе sa zakonskom snagom. Predsjednik Republike je dužan uredbе sa zakonskom snagom podnijeti na potvrdu Hrvatskom saboru čim se bude mogao sastati (članak 101. Ustava).

Predsjednik Republike može predložiti Vladi da održi sjednicu i razmotri određena pitanja, te može biti nazočan sjednici Vlade i sudjelovati u raspravi (članak 102. Ustava).

Također, predsjednik Republike i Vlada Republike Hrvatske, u skladu s Ustavom i zakonom, surađuju u usmjeravanju rada sigurnosnih službi (članak 103. Ustava).

Predsjednik Republike, na prijedlog Vlade i uz supotpis predsjednika Vlade, a nakon savjetovanja s predstavni-

cima klubova zastupnika parlamentarnih stranaka može raspustiti Hrvatski sabor ako na zahtjev Vlade da se izglasa povjerenje, Hrvatski sabor Vladi izglasa nepovjerenje ili u roku od 120 dana od dana predlaganja ne donese državni proračun. Predsjednik Republike ne može na prijedlog Vlade raspustiti Hrvatski sabor dok traje postupak za utvrđivanje njegove odgovornosti za povredu Ustava (članak 104. Ustava).

Završno, predsjednik Republike odgovoran je za povredu Ustava koju počinu u obavljanju svojih dužnosti. Postupak za utvrđivanje posebne odgovornosti Predsjednika Republike može pokrenuti Hrvatski sabor dvotrećinskom većinom svih zastupnika. O odgovornosti Predsjednika Republike odlučuje Ustavni sud Republike Hrvatske dvotrećinskom većinom svih sudaca. Ustavni sud mora donijeti odluku o odgovornosti Predsjednika Republike Hrvatske za povredu Ustava u roku od 30 dana od dana zaprimanja prijedloga kojim se pokreće odgovornost Predsjednika Republike za povredu Ustava. Ako Ustavni sud Republike Hrvatske utvrdi njegovu odgovornost, Predsjedniku Republike prestaje dužnost po sili Ustava (članak 105. Ustava). Predsjednik Republike ima imunitet nepovredivosti (članak 106. Ustava).

**SVEUČILIŠNA
TISKARA**

Trg Republike Hrvatske 14
10000 Zagreb, Hrvatska
T: 385(01) 45 64 430, 45 64 428
F: 385(01) 45 64 427
E: info@sveucilisnatiskara.hr
www.sveucilisnatiskara.hr